

EKSAMEN

Emnekode: SFB14515	Emnenavn: Videregående finansregnskap med teori
Dato: 1. desember 2016	Eksamenstid: 09.00 – 13.00
Hjelpemidler: Revisors håndbok 2016 eller tidligere utgaver Utdrag skatteloven eller egen skattelovsamling Lovsamlinger for øvrig Kalkulator (valgfri)	Faglærer: Asbjørn O. Pedersen
Om eksamensoppgaven og poengberegning: Oppgavesettet består av 6 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. 4 oppgaver skal besvares og anslått tidsforbruk angir hvor mye oppgavene vil telle ved sensurering.	
Sensurfrist: 3. januar 2016 Karakterene er tilgjengelige for studenter på Studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. www.hiof.no/studentweb	

For alle oppgaver: Ta dine egne forutsetninger

Oppgave 1 (80 minutter)

AS Tømmerbygg driver innen bygg og anlegg. Selskapet er et lite selskap iht. regnskapslovens bestemmelser.

AS Tømmerbygg driver med produksjon av spesialtapet, mindre byggeprosjekter og dørblader.

Du får følgende informasjon om hver av produksjonene:

Spesialtapet

Normalproduksjonen av spesialtapet per år er 100 000 meter. Faste tilvirkningskostnader er anslått til kr 1 000 000 for 2015. Variable tilvirkningskostnader utgjør kr 150 per meter. Selskapet hadde ved inngangen til 2015 ikke noe tapet på lager. Per 31.12.15 er varelageret på 20 000 meter.

Selskapet har produsert 95 000 meter i 2015.

Byggeprosjekter

Selskapet har bl.a. inngått en kontrakt om bygging av et tilbygg og arbeid knyttet til fasaden på et eldre bygg. Oppdragsgiver er et stort norsk firma som er lokalisert i Østfold.

Total anbudssum ifølge inngått kontrakt er 14 millioner kroner. Prosjektet ble igangsatt i begynnelsen av 2015, og skal være ferdigstilt i løpet av 2017. AS Tømmerbygg utarbeidet i begynnelsen av 2015 følgende budsjett for hele prosjektet (for å forenkle oppgaven settes salgs-/administrasjonskostnadene lik kr 0):

Direkte materialer	4 000 000
Direkte lønn	2 500 000
Indirekte variable tilvirkningskostnader	2 000 000
Indirekte faste tilvirkningskostnader	<u>1 000 000</u>
Tilvirkningskost	9 500 000

Per 31.12.2015 var det påløpt ifølge selskapets interne økonomisystem følgende kostnader:

Direkte materialer	1 200 000
Direkte lønn	750 000
Indirekte variable tilvirkningskostnader	600 000
Indirekte faste tilvirkningskostnader	<u>300 000</u>
Tilvirkningskost	2 850 000

Forventet total kostnad ved utgangen av 2015 var fremdeles iht. budsjett. Anta at oppgjøret på 14 millioner kroner skal finne sted i slutten av 2017, og at kunden har stilt en bankgaranti for beløpet (eneste betingelse for utbetaling er at prosjektet er 100 % ferdigstillelse innenfor de spesifikasjoner som er nedfelt i kontrakten).

Den skattemessige verdien av kontrakten per 31.12.15 er kr 2 550 000.

Anta at AS Tømmerbygg legger til grunn løpende avregning med fortjeneste, og at fullførings-graden beregnes på grunnlag av tilvirkningskost.

Produksjon av dørblader

Selskapet legger til grunn full tilvirkningskost, og dørbladene tilvirkes i tilvirkningsavdeling 1 og 2. Per 31.12.15 har selskapet 200 halvferdige dørblader. Disse er kun er tilvirket i avdeling 1. Selskapet hadde ikke noen dørblader på varelager per 31.12.14. Råvarene settes inn straks produksjonen starter.

Du får følgende informasjon om tilvirkningskostnadene:

Råvarekostnad	2 000
Variabel tilvirkningskost avdeling 1	900
Fast tilvirkningskost avdeling 1	250
Variabel tilvirkningskost avdeling 2	1 500
Fast tilvirkningskost avdeling 2	300

Salgskostnadene er vurdert å utgjøre 20 % av full tilvirkningskost for det ferdige produktet. På grunn av hard konkurranse i markedet er det forventet å oppnå en salgspris på kr 6 000 pr. dørblad.

- a) **Hva blir balanseført verdi for de tre produktene per 31.12.15?**
- b) **Hva blir utsatt skatt per 31.12.15 (skatteprosent er 25 %)?**

Oppgave 2 (40 minutter)

Anleggsmaskiner AS anskaffet 1.1.12 en maskin for kr 12 000 000. Avskrivningsplanen ble basert på en økonomisk levetid på 10 år, lineære avskrivninger og ingen restverdi.

Ved utgangen av 2015 antas levetiden å bli 15 år.

- a) I følge regnskapslovens kapittel 4 skal årsregnskapet utarbeides i samsvar med et sett av grunnleggende regnskapsprinsipper. Redegjør for endring i regnskapsestimat, og hvordan skal virkningen ev estimatendringer regnskapsføres?
- b) Hva blir bokført verdi på anleggsmaskinen per 31.12.15, og hvordan vil estimatendringen påvirke resultat før skattekostnad? Dersom det finnes flere alternativer, skal du vise det. Se bort fra skatt.

Oppgave 3 (70 minutter)

Selskapet Thon ASA har en langsiktige aksjepost per 31.12.15 Det foreligger følgende opplysninger:

Selskap	Antall aksjer	Pålydende per aksje	Kostpris totalt	Dato for kjøp
Invest AS	4 500	100	1 400 000	5.5.13

Aksjepostene var bokført til kostpris (anskaffelseskost) ved årsoppgjøret per 31.12.14. Det er praktisk talt ingen omsetning av aksjene i selskapet.

Resultatene i Invest AS har vært dårlige i en lengre periode, og utsiktene til bedring virker dårlige. I slutten av november 2015 ble det omsatt en mindre aksjepost på 500 aksjer til en kurs av kr 200 per aksje.

- Hvordan vil du verdsette aksjen i Invest AS per 31.12.15? Du skal vise til aktuelle lovbestemmelser.
- Hvordan vil verdsettingen påvirke driftsresultatet og resultat før skattekostnad for 2015?

Thon ASA har i tillegg plassert noe av overskuddslikviditeten sin i det børsnoterte selskapet Pharma ASA.

Ved inngangen til 2015 hadde selskapet ingen aksjeplasseringer. I april kjøper selskapet 2 000 aksjer i Pharma ASA til kr 200 per aksje. Selskapet kjøper ytterligere 1 000 aksjer i mai for kr 230 per aksje. I juni selger selskapet 500 av aksjene i Pharma AS for kr 225 per aksje. I oktober kjøper selskapet 200 aksjer i Pharma AS à kr 150.

Pr. 31.12.15 er virkelig verdi kr 120 per aksje.

- Hvordan påvirkes resultat før skattekostnad for 2015 og hva blir balanseført verdi for aksjene når RL § 5-8 legges til grunn for vurderingen?
- Hvordan påvirkes resultat før skattekostnad for 2015 og hva blir balanseført verdi for aksjene når RL § 5-2 legges til grunn for vurderingen?

Oppgave 4 (50 minutter)

Mor AS kjøpte 1. januar 2015 90 % av aksjene i Datter AS for 2 000.

Balanse per 1.1.20x1	Mor AS	Datter AS
Eiendeler		
Anleggsmidler	5 500	2 000
Aksjer i Datter AS	2 000	0
Varelager	1 200	1 000
Andre omløpsmidler	300	500
	<u>9 000</u>	<u>3 500</u>
Egenkapital og gjeld		
Aksjekapital	1 000	500
Annen egenkapital	2 000	710
Gjeld	6 000	2 290
	<u>9 000</u>	<u>3 500</u>

Regnskapsmessige og skattemessige verdier er like. Virkelig verdi av anleggsmidlene i Datter AS er 2 600. Gjenværende levetid for anleggsmidlene er 5 år. Eventuell ytterligere merverdi er goodwill, og har en forventet økonomisk levetid på 5 år. I oppgaven beregnes goodwill kun for majoritetens andel (eierteorien). **Skattesatsen er 25 %.**

Resultatregnskap 2015	Mor AS	Datter AS
Driftsinntekter	10 000,00	4 000,00
Varekostnad	(5 500,00)	(1 900,00)
Avskrivning	(1 200,00)	(500,00)
Annen driftskostnad	(1 950,00)	(850,00)
Renter fra Mor AS	0,00	100,00
Renter til Datter AS	(100,00)	0,00
Annen rentekostnad	(250,00)	(100,00)
Resultat før skatt	<u>1 000,00</u>	<u>750,00</u>
Skattekostnad	(250,00)	(187,50)
= Årsresultat	<u>750,00</u>	<u>562,50</u>

Balanse per 31.12.2015	Mor AS	Datter AS
Eiendeler		
Anleggsmidler	6 000,00	2 400,00
Aksjer i Datter AS	2 000,00	0,00
Fordring Mor AS	0,00	800,00
Varelager	1 500,00	1 200,00
Andre omløpsmidler	500,00	100,00
	<u>10 000,00</u>	<u>4 500,00</u>
Egenkapital og gjeld		
Aksjekapital	1 000,00	500,00
Annen egenkapital	2 750,00	1 272,50
Betalbar skatt	250,00	187,50
Gjeld Datter AS	800,00	0,00
Annen gjeld	5 200,00	2 540,00
	<u>10 000,00</u>	<u>4 500,00</u>

I løpet av 2015 har Mor AS solgt varer til Datter AS for 900. Datter AS har videresolgt alle varene med en bruttofortjeneste på 25 %.

Spørsmål:

Utarbeid resultatregnskap for 2015 og balanse per 31. desember 2015 for konsernet.